

متن پرسش

با سلام خدمت استاد عزیز و گرامی در صورت امکان در مورد عبارت "من عشق و کتم و عف فمات مات شهیدا" که مرحوم صدرالمتالهین در جلد ۷ اسفار اربعه آورده است شرحی بدهید و اینکه آیا روایت از معصوم است یا اصلی فلسفی و چه مقدار میتوان بر اساس آن زندگی کرد و محور محبت ها قرار داد با تشکر

متن پاسخ

- باسمه تعالی؛ علیکم السلام: در کتاب «مفتاح الفلاح» از شیخ بهایی این روایت از قول رسول خدا «صلوةالله علیه وآله» آمده است. شیخ الرئیس و خواجهی طوسی در نمط نهم (مقامات العارفین) یکی از شرایط رسیدن به کمال را عشق عقیف دانسته‌اند - یعنی عفت را در مسئله عشق و ترقی به کمالات دخیل دانسته‌اند عرفا به اقتباس از روایت «من عشق و کتم و عف فمات و هو شهید» عفاف در عشق ورزی از مقدمات و اسباب پیشرفت و ترقی است، اگر عفاف را در این احادیث مخصوص عشق مجازی بدانیم، پله‌ای خواهد بود برای ترقی و راه‌یابی به عشق حقیقی الهی، کتمان و عفاف و صبر هر سه از شرایط عشق است و اگر این شرایط در عشق حیوانی و نفسانی رعایت شود صعود به قلّه عشق حقیقی آسان خواهد بود. مقام شهادت که یکی از عالی‌ترین مقامات معنوی است که به عاشق عقیف و کتوم و صبور اعطاء می‌شود. کتمان و پوشیده داشتن سرّ عشق و اندوه آن نیز از توجه عرفا و فلاسفه بدور نبوده است. حضرت امام در کتمان عشق چنین فرموده: راز دل را نتوانم به کسی بگشایم که در این دیر مغان راز نگهداری نیست ===== سرّ عشق است که جز دوست نداند دیگر..... می‌نگنجد غم هجران وی اندر گفتار ===== راز بیهوشی و مستی و خراباتی عشق نتوان گفت که از راهبران بی‌خبریم . موفق باشید